

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากหนังสือ วารสาร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และเข้าร่วมอบรมสัมมนา การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ตลอดจนดูงานโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 427 คน ผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จำนวน 2,413 คน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยกำหนดโรงเรียนละ 3 คน คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จากโรงเรียน 427 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,281 คน (ในกรณีที่มีครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริม

ลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 หลายคน ให้ผู้บริหารเป็นผู้เลือกในการให้ข้อมูล
ชั้นละ 1 คน) จากนั้นประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของยามาเน (Yamane
อ้างถึงใน อุกุมพร จามรมาน, 2530) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 621 คน
โดยแบ่งเป็น

ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 207 คน

ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 207 คน

ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 207 คน

2.2 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในข้อ 2.1 เพื่อตอบแบบสอบถามด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย
(Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก เทียบตามอัตราส่วนขนาดของโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 800 คน
มีจำนวน 98 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน 401-800 คน
มีจำนวน 123 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 401 คน
มีจำนวน 206 โรงเรียน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2533) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขนาดของ โรงเรียน	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้สอน	
				กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ใหญ่	294	141	47	47	47
กลาง	369	177	59	59	59
เล็ก	618	303	101	101	101
รวม	1,281	621	207	207	207

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่างในข้อ 2.2 ได้ดังนี้

ขนาดของ โรงเรียน	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
				กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ใหญ่	141	27	9	9	9
กลาง	177	36	12	12	12
เล็ก	303	60	20	20	20
รวม	621	123	41	41	41

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่สังเกต คือ ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างในข้อ 2.3 ได้ดังนี้

ขนาดของ โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
			กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ใหญ่	18	9	4	4
กลาง	24	12	6	6
เล็ก	40	20	10	10
รวม	82	41	20	20

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ผู้ตอบเป็นแบบกำหนดค่าตอบให้
และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่
1 และ 2 ในด้านการแปลงหลักสูตรสู่การสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร
และด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบกำหนดค่าตอบให้และดัดแปลงหรือใช้แนวทางแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 และ 2 ในด้านการแปลงหลักสูตรสู่การสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร
และการจัดการเรียนการสอน ดัดแปลงหรือใช้แนวทางแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale)

ตอนที่ 4 เป็นข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบปลาย
เปิด (Open Ended)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 และ 2 แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ผู้ตอบ เป็นแบบกำหนดค่าตอบให้
และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
และ 2 ในด้านการแปลงหลักสูตรสู่การสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร และ

ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบกำหนดคำตอบให้ และตัดแปลงหรือใช้แนวทางแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่
1 และ 2 ในด้านการแปลงหลักสูตรสู่การสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร
และการจัดการเรียนการสอน ตัดแปลงหรือใช้แนวทางแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale)

ตอนที่ 4 เป็นข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบปลาย
เปิด (Open Ended)

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะ
นิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open Ended) แบ่งออก
เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธ-
ศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
และ 2 ในด้านการแปลงหลักสูตรสู่การสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร
และการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3. แบบสังเกต ใช้สังเกตครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
และ 2 กำหนดขอบข่ายสังเกตพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบ Sign System
กำหนดรายละเอียดเป็นแบบกำหนดคำตอบให้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์
แบบสังเกต ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จากหลักสูตร เอกสาร ประกอบหลักสูตร แนวการใช้หลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเข้าร่วมอบรม สัมมนาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 และศึกษานิตเทศน์ที่รับผิดชอบ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างเครื่องมือ

2. กำหนดขอบข่ายเนื้อหา และรูปแบบของเครื่องมือ

3. สร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตามขอบข่ายเนื้อหาและรูปแบบที่กำหนดไว้ให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่าง ๆ คือ

3.1 ด้านการแปลงหลักสูตรสู่การสอน ได้แก่ การวางแผนการใช้หลักสูตร

3.2 ด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร ได้แก่ การเตรียมบุคลากร การจัดทำเอกสารคู่มือประกอบหลักสูตร การจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ การจัดอาคารสถานที่ และแหล่งวิชาการ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร และการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร

3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล และการสอนซ่อมเสริม

4. สร้างแบบสังเกต ตามขอบข่ายตามเนื้อหา และรูปแบบที่กำหนดไว้ให้ครอบคลุมด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล และการสอนซ่อมเสริม

5. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จำนวน 8 ท่าน ตรวจสอบ และแนะนำ แก้ไข ความครอบคลุมและความตรงตามเนื้อหา (Content validity) สำนวนภาษาให้เข้าใจและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา และนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน กลุ่มละ 50 คน ในส่วนของแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า นำมาวิเคราะห์คุณภาพ หาค่าอำนาจจำแนก

(Discrimination Power) เป็นรายชื่อในแต่ละด้าน โดยให้คะแนนเรียงลำดับผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด แบ่งคะแนนรวม 25% สูงและ 25% ต่ำ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และความแปรปรวน (Variance) เป็นรายชื่อในแต่ละด้าน (ดูภาคผนวก ข) แล้วหาค่าความแตกต่างโดยใช้ t-test ตามสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1}{N_1} + \frac{S_2}{N_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ

S_1, S_2 = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ

N_1, N_2 = จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ

(วิเชียร เกตุสิงห์, 2530)

ค่า t ที่ได้เป็นค่าที่เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคนในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำแต่ละข้อ ซึ่งหมายถึงค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) เลือกข้อความที่ได้ค่า ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปเอาไว้ และทำการปรับปรุงข้อบกพร่องที่ไม่อยู่ในเกณฑ์กำหนด ส่วนค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีการทดสอบโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} - \frac{1-v_1}{v_2}$$

α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

v_1 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

v_2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

(วิเชียร เกตุสิงห์, 2530)

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน

1. แบบสอบถามระดับของการปฏิบัติในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน มีความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.89

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2

2.1 ด้านการแปลงหลักสูตรสู่การสอน มีความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.94

2.2 ด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตรมีค่าความเชื่อมั่น
ที่ระดับ 0.94

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.95

ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2

1. แบบสอบถามระดับของการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ
0.86 และ 0.86 ตามลำดับ

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2

2.1 ด้านการแปลงหลักสูตรสู่การสอน มีค่าความเชื่อมั่นระดับ 0.89
และ 0.89 ตามลำดับ

2.2 ด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร มีค่าความเชื่อมั่น
ระดับ 0.93 และ 0.94 ตามลำดับ

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าความเชื่อมั่นระดับ 0.96
และ 0.96 ตามลำดับ

6. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต มาปรับปรุงแก้ไข เป็นเครื่องมือ
ฉบับสมบูรณ์ จัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนทราบวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
3. ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร และของผู้วิจัยแนบไปด้วย และให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนส่งกลับมาทางไปรษณีย์ ในกรณีที่โรงเรียนใดที่ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมด้วยตนเองได้ ก็จะเก็บรวบรวมด้วยตนเอง สำหรับโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามคืนล่าช้า ผู้วิจัยได้มีหนังสือขอความร่วมมือ และส่งแบบสอบถามไปอีกครั้ง โดยได้รับข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 197 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.17 จากครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.68 และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 193 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.24
4. ในระหว่างการรอแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ และสังเกต ไปตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนัดเวลาในการสัมภาษณ์ และสังเกต โดยไปเก็บข้อมูลตามเวลานัดหมายกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้เทปบันทึกเสียงประกอบช่วยในการสัมภาษณ์ ส่วนการสังเกตจะสังเกตการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนละ 1 ครั้ง จำนวน 3 คาบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต แล้วแยกวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง และในส่วนที่เป็นรายการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนได้หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามการรับรู้ของตนเองเป็นอันดับดังนี้

น้ำหนักคะแนน		พฤติกรรม
4	หมายความว่า	ปฏิบัติเป็นประจำ
3	หมายความว่า	ปฏิบัติบ่อย ๆ
2	หมายความว่า	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
1	หมายความว่า	ไม่ได้ปฏิบัติ

นำมาแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.50 - 4.00	ปฏิบัติเป็นประจำ
2.50 - 3.49	ปฏิบัติบ่อย ๆ
1.50 - 2.49	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
1.00 - 1.49	ไม่ได้ปฏิบัติ

(ประคอง กรรณสูตร, 2529)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ได้รวบรวมหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าเป็นอันดับ ดังนี้

น้ำหนักคะแนน	หมายความว่า	พฤติกรรม
5	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด
4	หมายความว่า	มีปัญหามาก
3	หมายความว่า	มีปัญหปานกลาง
2	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
1	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด

นำมาแปลความหมายของข้อมูล ตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1959) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	มีปัญหามากที่สุด
3.50 - 4.49	มีปัญหามาก
2.50 - 3.49	มีปัญหปานกลาง
1.50 - 2.49	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ นำมาสรุปและจัดอันดับความถี่ของข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 นำข้อมูลมาจัดระบบและแจกแจงความถี่ นำมาอภิปรายเสริมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และแบบสังเกตเพื่อความลุ่มลึกของข้อมูล

3. แบบสังเกตครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 นำข้อมูลมาจัดระบบ และแจกแจงความถี่ อภิปรายเสริมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และความลุ่มลึกของข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ (\%)} = \frac{\text{จำนวนคำตอบในข้อนั้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

(ประกอบ กรรณสูต, 2529)

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าเฉลี่ย } (\bar{x}) = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยน้ำหนักในแต่ละข้อ

f = ความถี่ของคะแนน

$\sum fx$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่ กับคะแนน

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูต, 2529)

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$\text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)} = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N}}$$

S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Σfx = ผลรวมของคะแนนคุณความดี

Σfx^2 = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนคุณความดี

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละข้อ

(ประกอบ กรรณสูตร, 2529)